

30 років
ІПКЄФ

Науково-практична конференція з міжнародною участю, присвячена 30-річчю заснування Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету

БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Харків, 1-2 листопада 2023 р.

ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА ПРИ ЗАСТОСУВАННІ БАРБІТУРАТИВ У СКЛАДІ КОМБІНОВАНИХ СЕДАТИВНИХ ПРЕПАРАТИВ

Миронова М. М., Темірова О. А., Хайтович М. В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
м. Київ, Україна

Вступ: Стрес в умовах війни є важливою проблемою, що впливає на ментальне та фізичне здоров'я як дорослих, так і дітей [1]. За результатами анкетування встановлено, що в умовах військового стану майже 80% респондентів відмічали стрес та тривогу. Тоді як лише 20% зверталися за консультацією до лікаря [2]. Зростає роль седативних лікарських засобів, у тому числі комбінованих барбітуратів, нераціональне застосування яких асоціюються з ризиком небажаних реакцій [3].

Мета роботи: Оцінити роль фармацевтичної опіки у забезпеченні раціонального використання седативних лікарських засобів комбінованих барбітуратів.

Методи дослідження: Було проведено анкетне опитування 50 фармацевтичних працівників, серед яких 63% працювали на посаді фармацевта, 20% – асистента фармацевта та 17% – завідувача аптеки. Анкета була побудована за традиційною структурою: спочатку реєстраційні дані (посада, стаж роботи в фармацевтичній галузі), питання щодо відпуску седативних засобів комбінованих барбітуратів (частота, форма відпуску та ін.) та фармацевтичної опіки (рекомендації при відпуску). Опитування проведено за допомогою Google-форм, що були надані респондентам в електронному листі та розміщені на платформах соціальних мереж.

Результати: Встановлено, що більше ніж 80% опитуваних фармацевтичних працівників відзначають часті звернення відвідувачів щодо відпуску седативних засобів комбінованих барбітуратів. Окрім того, понад 60% респондентів зазначили, що відвідувачі переважно купують згадані лікарські засоби без призначення лікаря, тому важливою є роль фармацевтичної опіки при їх відпуску. Виявлено, що седативні засоби комбінованих барбітуратів використовуються з метою корекції різних станів, серед яких респонденти виділяли: неврози/тривожність (35%), лікування захворювань серцево-судинної системи (32%) та розлади сну (28%).

Важливим етапом фармацевтичної опіки є виявлення та визначення протипоказань до застосування лікарських засобів. Встановлено, що 88% респондентів не відпускають комбіновані барбітурати жінкам у період вагітності/грудного вигодовування. Тоді як 82% при відпуску враховують вік пацієнта. Більше 70% респондентів не відпускають дану групу лікарських засобів відвідувачам, що мають в анамнезі алергії на барбітурати, 68% – при відсутності показань до їх приймання. Разом з тим, лише 24% фармацевтів запитують своїх відвідувачів про наявність супутніх захворювань.

Надалі було проаналізовано, які поради щодо безпеки надають відвідувачам фармацевтичні працівники. Виявлено, що більше 90% респондентів

рекомендують дотримуватися режиму дозування при застосуванні седативних засобів барбітуратів. Окрім того, 40% фармацевтів рекомендують уникати спільне уживання алкоголю та лише 24% звертають увагу відвідувачів на необхідності уникати одночасного вживання інших лікарських засобів що впливають на центральну нервову систему для зменшення ризику взаємодій. Майже 20% респондентів наголошують відвідувачам про необхідність звернення до лікаря/фармацевта при виникненні небажаних реакцій після застосування седативних барбітуратів.

Висновки: Важливим елементом раціональної й безпечної фармакотерапії при використанні седативних засобів комбінованих барбітуратів є фармацевтична опіка. Фармацевт через надання фармацевтичної опіки реалізує спеціальні знання з клінічної фармакології щодо особливостей приймання лікарських засобів, попередження ризику небажаних взаємодій, що потенційно може підвищити ефективність лікування. Для збільшення якості фармацевтичної опіки важливою є розробка методичних рекомендацій для фармацевтичних працівників, щодо використання лікарських засобів, які впливають на центральну нервову систему.

Перелік використаних джерел:

1. Борщ, К. К. (2023). Особливості прояву стресу серед дітей в умовах війни. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*, (1), С. 47–51. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2023.1.9>

2. Темірова О. А., Городецька Н. Я., Хайтович М. В., Потаскалова В. С. (2023). Фармацевтична опіка як важлива складова використання седативних лікарських засобів. *Медична наука України*. 2023. Т.19, №3. С. 95-101. DOI: <https://doi.org/10.32345/2664-4738.3.2023.13>

3. Lewis C. B. , Adams N. (2022). Phenobarbital. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK532277/>

РОЛЬ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УПРАВЛІННІ КОНФЛІКТАМИ ПРИ СПІЛКУВАННІ ФАРМАЦЕВТА З ПАЦІЄНТОМ АПТЕКИ

Мнушко З. М., Пестун І. В.

Донецький національний медичний університет,

м. Кропивницький, Україна

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

Вступ. Емоційний інтелект характеризується як сума навичок та здібностей людини розпізнавати емоції, розуміти наміри, мотивацію та бажання інших людей й свої власні, а також здатність керувати своїми емоціями та емоціями інших людей з метою вирішення практичних завдань. Зважаючи на значну особливість роботи фармацевтів в аптеках при поєднанні функцій охорони здоров'я та торгівлі, представляє інтерес дослідження впливу